

Date: 23rd May-2026

**ONA TILI VA ADABIYOT DARSLARIDA INTERAKTIV USULLARDAN
FOYDALANISHNING SAMARADORLIG**

Feruza Hamroeva

G'ijduvon tuman 2-son texnikum Ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada ona tili va adabiyot darslarida interaktiv usullardan foydalanishning pedagogik ahamiyati va samaradorligi tahlil qilinadi. Zamonaviy ta'lim texnologiyalari asosida tashkil etilgan dars jarayonlarida o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, nutq madaniyati va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish masalalari yoritilgan. Shuningdek, interaktiv metodlarning ta'lim sifati va o'quvchilar faolligiga ta'siri ilmiy-pedagogik jihatdan asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: Ona tili, adabiyot, interaktiv metodlar, ta'lim texnologiyalari, o'quvchi faolligi, mustaqil fikrlash, ijodkorlik, bahs-munozara, pedagogik samaradorlik.

Аннотация: В данной статье анализируется педагогическая значимость и эффективность использования интерактивных методов на уроках родного языка и литературы. Освещаются вопросы развития самостоятельного мышления, культуры речи и творческих способностей учащихся в условиях современного образовательного процесса. Также научно-педагогически обосновывается влияние интерактивных методов на качество образования и активность обучающихся.

Ключевые слова: Родной язык, литература, интерактивные методы, образовательные технологии, активность учащихся, самостоятельное мышление, творчество, дискуссия, педагогическая эффективность.

Kirish

Bugungi kunda ta'lim tizimida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, ona tili va adabiyot darslarida o'quvchilarni dars jarayoniga faol jalb qilish, ularning og'zaki va yozma nutqini rivojlantirish, erkin fikrlashga o'rgatishda interaktiv metodlarning o'rni beqiyosdir.

An'anaviy dars usullarida o'quvchi ko'proq tinglovchi vazifasini bajarsa, interaktiv ta'lim jarayonida u faol ishtirokchi, mustaqil fikrlovchi va ijodkor shaxs sifatida namoyon bo'ladi. Shu sababli, zamonaviy ta'lim jarayonida interaktiv metodlardan foydalanish pedagog oldida turgan muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

1. Interaktiv ta'lim metodlarining mazmuni va ahamiyati

Interaktiv metodlar — bu o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi faol hamkorlikka asoslangan ta'lim usullaridir. Ushbu metodlar orqali o'quvchilar dars davomida fikr almashadi, bahs-munozara olib boradi, muammoli vaziyatlarni hal qiladi hamda jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Ona tili va adabiyot fanlarida interaktiv metodlardan foydalanish:

Date: 23rd May-2026

Konfidentsiallik (Confidentiality): Ma'lumotlar faqatgina ularga kirish huquqiga ega bo'lgan shaxslarga ochiq bo'lishi shart.

1. **O'quvchilarning nutq madaniyatini rivojlantiradi.**

2. **Mustaqil va tanqidiy fikrlashni shakllantiradi.**

3. **O'quvchilarning ijodiy qobiliyatini oshiradi.**

4. **Darsga bo'lgan qiziqishni oshiradi.**

2. Ona tili va adabiyot darslarida qo'llaniladigan interaktiv usullar

2.1. "Aqliy hujum" metodi

Bu metod orqali o'quvchilar ma'lum bir mavzu yuzasidan erkin fikr bildiradilar. Masalan, adabiy asar qahramonlarining xarakterini tahlil qilishda ushbu usul samarali natija beradi.

2.2. "Bahs-munozara" usuli

O'quvchilarni mustaqil fikr bildirishga, o'z nuqtai nazarini himoya qilishga o'rgatadi. Ayniqsa, adabiyot darslarida asar mazmuni va qahramonlar faoliyatini tahlil qilishda ushbu metod muhim ahamiyat kasb etadi.

2.3. Rolli o'yinlar

Adabiy asarlarni sahnalashtirish orqali o'quvchilarning ijodkorligi, nutqi va obrazli tafakkuri rivojlanadi.

3. Interaktiv metodlarning ta'lim samaradorligiga ta'siri

Interaktiv usullar asosida tashkil etilgan darslarda o'quvchilarning darsga qiziqishi ortadi, ular bilimni tayyor holatda emas, balki izlanish orqali egallaydilar. Natijada:

bilimlarning mustahkamligi oshadi;

o'quvchilarning muloqot madaniyati shakllanadi;

jamoada ishlash ko'nikmalari rivojlanadi;

ijodiy fikrlash va muammoli vaziyatlarni hal qilish qobiliyati kuchayadi.

Shuningdek, interaktiv metodlar o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida samimiy pedagogik muhit yaratishga xizmat qiladi.

4. Zamonaviy ta'lim texnologiyalarining o'rni

Bugungi raqamli ta'lim muhitida interaktiv metodlarni axborot texnologiyalari bilan uyg'unlashtirish muhim hisoblanadi. Multimedia vositalari, elektron taqdimotlar, onlayn testlar va ta'lim platformalari dars samaradorligini yanada oshiradi.

Masalan, prezentatsiyalar, videodarslar va virtual topshiriqlar orqali o'quvchilarning mavzuni tezroq o'zlashtirishi ta'minlanadi

Xulosa

Ona tili va adabiyot darslarida interaktiv metodlardan foydalanish o'quvchilarning bilim olish jarayonini faollashtiradi hamda ta'lim samaradorligini oshiradi. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning mustaqil fikrlashi, nutq madaniyati va ijodiy salohiyatini rivojlantirishda муҳим аҳамиятга эга. Shu sababli, har bir pedagog dars jarayonida interaktiv usullardan unumli foydalanishi zarur.

Date: 23rd May-2026

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni, 2020-yil.
2. Ishmuhamedov R. “Innovatsion pedagogik texnologiyalar”. – Toshkent, 2017.
3. Yo‘ldoshev J. “Pedagogik texnologiyalar asoslari”. – Toshkent, 2015.
4. Tolipov O‘., Usmonboyeva M. “Pedagogik texnologiyalar”. – Toshkent, 2016.
5. Azizxo‘jayeva N. “Pedagogik mahorat va pedagogik texnologiyalar”. – Toshkent, 2018.

